16 травня

Тема: Марко Вовчок. Повість “Інститутка”. Образи персонажів - людей із народу та панночки. Авторська позиція у творі.

- Сподіваюся, що ви прочитали повість і без проблем упізнаєте героїв за описом. (*напишіть у зошити навпроти цифри героя, внизу є довідка*)

Про кого йдеться?

1. У всьому бачить радість, хоч іноді хочеться плакати. Навіть коли бють, то трохи поплаче, а коли подумає, то трохи розвеселиться. Батьків не знала, сирота, росла у чужих людей, які не питали про її потреби. Після десяти років віддали на службу до старої пані.
2. Працьовита молодичка, була вільною, але вийшла за кріпака та переймалася долею своєї дитини.Коли немовля захворіло, знавесніла на панів та утопилася.
3. Спокійна, завжди врівноважена, стара жінка, яка знала лад у справах на хуторі, добра до Устини та інших селян.
4. Молодий парубок, задуманий, переймається долею кріпаків, кохає Устину.
5. Молодий чоловік, любить жартувати, не показує свого болю, який відбився сивим волоссям на скронях.
6. Жорстока, корислива, дуже вродлива
7. Вродливий, спокійний, завжди старався по-доброму, по-людськи виходити із ситуації.

Довідка: *Полковий лікар, Катря, Стара служниця, Устина, Прокіп, Назар, Панночка*

Розкриття ідейно-художнього змісту твору (Запис у зошити)

- Кому присвячена повість? Чому?

(Тарасу Шевченку. В його творах також змальовувалася важка доля кріпаків та висловлювався протест проти несправедливого ставлення панів до селян)

- Яка тема повісті?

(Тема: нелегке життя дівчини-кріпачки, жорстоке ставлення панів до кріпаків)

- Яка ідея повісті?

(Ідея: співчуття до долі кріпаків, засудження підступності та несправедливості панів)

- Яка основна думка твору?

(Основна думка:кожна людина, незалежно від її соціального становища, має право бути щасливою)

- Який жанр твору?

(Соціально-побутова повість)

3. Аналіз жанру та особливостей сюжету

3.1. Теорія літератури

Повість - це великий епічний прозовий твір із розгорнутим сюжетом та чималою кількістю персонажів, але найбільшу увагу приділено головному героєві, життя якого змальовано протягом тривалого часу, тому сюжет повісті найчастіше однолінійні.

Жанру повісті властиві:

- розгорнуті пейзажі,
- детальні портретні риси,
- опис інтер'єру,
- роздуми та переживання персонажів.

3.2. Складання плану сюжету повісті (запишіть у зошити)

1. *Розповідь дівчини-кріпачки про життя в старої пані*
2. *Приїзд панночки та призначення Устини її служницею*
3. *Жорстоке ставлення до дівчини та пошуки нареченого панночці*
4. *Одруження панів та переїзд*
5. *Хазяйнування панночки та знайомство Устини з Прокопом*
6. *Народження дитини у панів та одруження Устини та Прокопа*
7. *Спроба панночки побити Устину, передача Прокопа у рекрути*
8. *Служба Прокопа та наймитування Устини*

4. Характеристика образів персонажів

4.1. Поділ персонажів на дві групи (Запишіть таблицю)

Пани	**Кріпаки**
Панночка, стара пані, полковий лікар, гості панів	Устина, дівчата-служниці, бабуся-служниця, Прокіп, Назар, Катря

Домашнє завдання

Напишіть таблицю у зошити та запам'ятайте інформацію, подану в ній

Порівняльна характеристика Устини та панночки

	Панночка	**Устина**
Освіта	*Вважає освіту непотрібною, хоч закінчила інститут шляхетних панянок*	*Неосвічена,, проте має природну мудрість*

Краса	*Дуже красива, проте внутрішня краса не відповідає зовнішній*	*Звичайна дівчина, проте щира, відверта, вміє бачити красу навколишнього світу*
Риси характеру	*Дволика, користлива, жорстока, вміє викручуватися із незрозумілих ситуацій*	*Відверта, щира, покірна, терпляча, сором'язлива, чесна, працьовита.*
Потреби	*Потребує надмірної уваги до себе та має панські забаганки*	*Невибаглива, не потребує комфорту, вміє терпіти незручності*
Ставлення до інших	*Презирлива, жорстока до кріпаків, користлива та нещира у спілкуванні з панами*	*Доброзичлива, вміє пробачати та співчувати*
Вміння кохати	*Кохає з розрахунку та вигоди*	*Кохає щиро і безкорисливо*
Працьовитість	*Вміє керувати, все налаштовувати під свій лад*	*Працьовита, витривала, покірлива*
Мова	*Лайлива та груба до прислуги та лагідна до панів*	*Легка, поетична, сповнена порівнянь та епітетів*